

**Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»**

**Факультет гуманітарної та економічної освіти
Кафедра педагогіки вищої школи**

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**МОДЕЛЮВАННЯ ОСВІТНЬОЇ ПІДГОТОВКИ І ПРОФЕСІЙНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ НАУКОВЦЯ**
(найменування навчальної дисципліни)

**підготовки здобувачів
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти**
(назва рівня вищої освіти)

спеціальності 011 – Освітні, педагогічні науки
(шифр і назва спеціальності)

**за освітньо-науковою програмою
Освітні, педагогічні науки**
(назва освітньої програми)

мова навчання українська

Розробник:

Сипченко О.М., кандидат педагогічних наук, доцент, доцентка кафедри педагогіки вищої школи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Рецензенти:

Саяпіна С.А., доктор педагогічних наук, професор, професорка кафедри педагогіки вищої школи ДЗВО «Донбаський державний педагогічний університет»

Панасенко Е.А., доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри практичної психології ДЗВО «Донбаський державний педагогічний університет»

Силабус розглянуто і схвалено на засіданні кафедри педагогіки вищої школи ДЗВО «Донбаський державний педагогічний університет»

Протокол № __1__ від «27» серпня 2021 р.

Завідувач кафедри Топольник Я.В.
(ПІБ)

Затверджено та рекомендовано до впровадження
вченою радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

«30» серпня 2021 р.

протокол № __1__

Опис навчальної дисципліни

Моделювання освітньої підготовки і професійної діяльності науковця

Кількість кредитів	5 кредитів ECTS / 150 годин
Рік підготовки, семестр	1 рік підготовки, 2 семестр
Компонент освітньої програми	Вибірковий компонент
Викладач	Сипченко Ольга Миколаївна, доцентка кафедри педагогіки вищої школи, кандидат педагогічних наук, доцент
Контактна інформація	ph_d@ukr.net +380508459737
Консультації	Очні консультації: Четвер з 11.40 до 13.00 Онлайн консультації: за попередньою домовленістю
Анотація навчальної дисципліни	Об'єкт вивчення навчальної дисципліни – професійна підготовка науковця в умовах закладу вищої освіти Предмет вивчення навчальної дисципліни – технології моделювання освітньої підготовки і професійної діяльності науковця
Опис навчальної дисципліни	Метою вивчення навчальної дисципліни є: підготовка кваліфікованого науково-педагогічного працівника, здатного проводити самостійну науково-дослідницьку діяльність, на високоякісному рівні здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти урахуваючи сучасні інноваційні тенденції світового освітнього простору <i>Ключові слова:</i> вища освіта, стандарт вищої освіти, освітньо-професійна програма, модель, моделювання, діяльність, моделювання освітньої підготовки, моделювання професійної діяльності, науково-педагогічний працівник, науковий працівник, науково-педагогічна діяльність, професійно-педагогічна компетентність тощо <i>Результати навчання:</i> Готовність до проведення науково-дослідницької роботи, командної співпраці в глобальному інформаційному просторі. Здатність налагоджувати конструктивну педагогічну взаємодію зі всіма учасниками освітнього процесу. Можливість створення сучасного цифрового контенту науково-методичного забезпечення, що може використовуватися при проведенні науково-педагогічної діяльності. Застосовувати основні наукові підходи і методи науково-

дослідницької діяльності; методи критичного аналізу й оцінки сучасних наукових досягнень під час розв'язування дослідницьких і практичних завдань, у тому числі в міждисциплінарних галузях.

Застосовувати способи і прийоми планування мети, цілевизначення, реалізації необхідних видів діяльності, оцінки і самооцінки результатів діяльності у розв'язанні професійних задач.

Здійснювати пошук необхідної інформації з освітніх/педагогічних наук у електронних та інших джерелах, аналізувати, систематизувати її, оцінюючи достовірність та релевантність

Застосовувати сучасні цифрові технології для забезпечення ефективної наукової та професійної комунікації.

Матеріали та ресурси:

1) *Рекомендована література:*

1.Лещенко Г.А. Компетентнісна модель фахівця як системоутворюючий чинник його професійної підготовки. *Наукові записки*. Випуск 173. Серія: Педагогічні науки. Кропивницький: РВВ ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2018.

2.Методичні вказівки до вивчення навчальної дисципліни «Моделювання освітньої підготовки і професійної діяльності науковця» для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за освітньо-науковою програмою «Освітні, педагогічні науки» спеціальності 011 «Освітні педагогічні науки» денної та заочної форми навчання / Уклад.: О. М. Сипченко. Слов'янськ: ДЗВО «Донбаський державний педагогічний університет», 2021. 102 с.

3.Моделювання професійної підготовки фахівців в умовах євроінтеграційних процесів. Монографія / за ред. С. С. Вітвицької, докт. пед. наук, проф. Житомир: Вид. О.О. Євенок, 2019. 304 с.

4.Світоглядні пріоритети гуманізації вищої освіти: монографія / авт.: О.П. Воробйова, М.В. Гриценко, В.І. Луговий, О.Ю. Оржель, О.М. Слюсаренко, А.В. Ставицький, Ж.В. Таланова, В.П. Ткаченко, К.А. Трима; за ред. В.І. Лугового, Ж.В. Таланової. К.: Інститут вищої освіти НАПН України, 2017. 229 с.

5.Сипченко О., Черкашина Л., Гарань Н. Формування загальних компетентностей майбутніх викладачів засобами інноваційних технологій в освітньому середовищі ЗВО. *Професіоналізм педагога в умовах освітніх інновацій*: монографія за заг.ред. Л.Г.Гаврілової. Hameln, Germany: InterGING. 2019. С. 180–195.

Допоміжна:

1. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: методичний посібник для студентів магістратури. К.: Центр навчальної літератури, 2018. 384 с.
 2. Нагаєв В.М. Педагогіка вищої школи: навч. посібник. К.: Стильна типографія, 2019. 237 с.
 3. Ортинський В. Л. Педагогіка вищої школи: підручник / Володимир Ортинський. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2017. 500 с.
 4. Лугова В. М. Основи самоменеджменту та лідерства [Електронний ресурс]: навч. посібн. / В.М. Лугова, С.М. Голубєв. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. 212 с.
 5. [Топольник Я.В.](#), [Гарань Н.С.](#), [Сипченко О.М.](#), [Фатальчук С.Д.](#) Питання академічної доброчесності в дослідженнях зарубіжних учених / Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах: зб. наук. пр. / [редкол.: А.В. Сущенко (голов. ред.) та ін.]. Запоріжжя: КПУ, 2021. Вип. 76. Т. 3. С. 135-139
 6. Шапран О. І., Новак О. М. Педагогіка вищої школи: навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький: Домбровська Я.М., 2018. 280 с.
 7. Sypchenko Olha, Woiko Iryna Formation of communicative competence of masters of education, pedagogical sciences by means of media educational technologies. *Education pedagogy: problems and prospects for development in the context of reform*. Editors: Sławomir Śliwa, Olga Tsybulko. *Monograph*. Opole: The Academy of Management and Administration in Opole, 2020. P. 254-264
- 2) *Платформи та сервіси дистанційного навчання*: Moodle Дистанційний курс «Моделювання освітньої підготовки і професійної діяльності науковця»
<http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=253>
- Інформаційні ресурси в Інтернеті:*
1. Закон України «Про вищу освіту» від 23.04.2021 № 1556-VII. URL: <https://cutt.ly/SkZ9CAAt>
 2. Закон України «Про освіту» від 24.06.2020 року №2145-VIII. URL: <https://cutt.ly/8k5gNYx>
 3. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 03.07.2020 року №848-VIII. URL: <https://cutt.ly/okZ28R8>
 4. Закон України «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки» від 16.01.2016 року №2623-III. URL: <https://cutt.ly/MkZ22up>
 5. Затверджені стандарти вищої освіти URL: <https://cutt.ly/fkZ2SnO>
 6. Концепція розвитку педагогічної освіти від 16.07.2018

	<p>року №776. URL: https://cutt.ly/Qk7M9us</p> <p>7. Положення про організацію освітнього процесу у ДЗВО «Донбаський державний педагогічний університет» URL: https://cutt.ly/lcoc4B</p> <p>8. Положення про освітні програми в ДЗВО «Донбаський державний педагогічний університет» URL: https://cutt.ly/AlcphDk</p> <p>9. Положення про розроблення навчальних планів та реалізацію вибірковості варіативної складової навчальних планів підготовки здобувачів ступенів вищої освіти бакалавра та магістра у ДЗВО «Донбаський державний педагогічний університет» URL: https://cutt.ly/1lcpіMT</p> <p>10. Проєкт Концепція розвитку освіти України на період 2015–2025 років. URL: https://cutt.ly/ck78KoS</p> <p><i>Платформи електронного навчання:</i> EdEra, Prometheus, Coursera, EDX, Canvas, YouTube, CyXaPi.</p> <p><i>Інтернет-ресурси для онлайн опитувань:</i> Google.com та ін.</p> <p><i>Програми презентацій:</i> Microsoft PowerPoint, Open Office Impress, Prezi, MentiMeter, Canva.</p> <p><i>Програми тестування:</i> Google forms, Kahoot.</p> <p><i>Необхідне обладнання:</i> Комп'ютер (ноутбук), мультимедійний проєктор, фліпчарт, ватмани, маркери</p>
<p>Теми</p>	<p>Тема 1. Актуальні проблеми професійної підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки. Нормативна база формування змісту професійної підготовки науковця. Освітньо-наукова програма підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня спеціальності: 011 «Освітні, педагогічні науки». Формування змісту навчання професійної підготовки науковця. Інформаційна база освітньої та професійної підготовки здобувача</p> <p>Тема 2. Основи наукового моделювання. Теоретичні основи процесу моделювання. Педагогічна теорія як найвищий рівень наукового моделювання. Алгоритм педагогічного моделювання. Класифікація педагогічних моделей</p> <p>Тема 3. Професійно-педагогічна діяльність науковця. Соціальне замовлення як база для вибору стратегії освіти та діяльності науковця. Загальне поняття феномену діяльності та її моделювання. Науково-педагогічна діяльність у ЗВО. Професійна діяльність фахівця, її моделювання. Модель професійної діяльності науковця. Професійна етика науково-педагогічного працівника</p>

	<p>Тема 4. Професійний саморозвиток науковця. Творча реалізація науково-педагогічного працівника. Самоменеджмент та самопрезентація в контексті формування професійно-педагогічної компетентності науковця. Роль неформальної та інформальної освіти в удосконаленні професійно-педагогічної компетентності науковця.</p>
<p>Методичні поради для викладачів «Як навчати?»</p>	<p><i>Словесні методи:</i> лекція (проблемна, лекція з розгляду конкретних ситуацій, вікторина, лекція-консультація, круглий стіл, мультимедійна, інтерактивна тощо), пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, бесіда, семінар, диспут, дискусія; <i>наочні методи:</i> спостереження, демонстрація, інфографіка, ілюстрація; <i>практичні методи:</i> практичні заняття, виконання практичних завдань, обробка довідкової інформації, моделювання, ситуаційні вправи, аналіз подій, самостійна робота, зокрема з використання інформаційно-комунікаційних засобів навчання (робота із друкowanими та електронними інформаційними ресурсами, виконання індивідуальних завдань, тестування в режимі самооцінювання); <i>робота з навчально-методичною літературою</i> (конспектування); <i>відеометод у сполученні з інформаційними технологіями</i> та комп'ютерними засобами навчання: дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані, гейміфіковані та ін.; <i>активні методи навчання:</i> моделювання професійних ситуацій в умовах квазіпрофесійної діяльності, проведення «круглого столу», брейнстормінг, «Плюс-мінус-цікаво»; <i>інтерактивні методи навчання:</i> дерево рішень, тестування.</p>
<p>Методичні поради для здобувачів «Як навчатися?»</p>	<p>Здобувачі опрацьовують теоретичний матеріал лекцій та презентацій; готуються до практичних занять, виконують самостійну роботу.</p> <p><i>Види роботи здобувачів:</i> розробка мультимедійної презентації, робота над доповіддю, науковим повідомленням, підготовка до ділових ігор, творчих звітів, презентація результатів виконаних завдань, розробленої моделі, підготовка до тестового контролю, екзамену</p>
<p>Оцінювання</p>	<p><i>Види:</i> вхідний контроль, поточний контроль, взаємоконтроль (взаємооцінювання), самоконтроль (рефлексія, самооцінювання), підсумковий контроль – семестровий екзамен</p> <p><i>Методи:</i> спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне, письмове опитування, оцінювання самостійної роботи, тестування</p> <p><i>Форми:</i> індивідуальна та фронтальна перевірка</p>

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до Положення про контрольні заходи в ДЗВО «Донбаський державний педагогічний університет»

<http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/003.pdf>

та на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів. Отримані бали за відвідані заняття та виконані практичні завдання й самостійну роботу додаються і є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

Здобувачі вищої освіти, які за поточним оцінюванням у семестрі мають результат навчання з дисципліни 60 балів і вище, можуть, за бажанням, бути:

- звільнені від складання екзамену й отримати в результаті оцінювання 60-80 балів, що відповідають кількості балів поточного оцінювання з навчальної дисципліни;

- звільнені від складання екзамену й отримати в результаті оцінювання 81-100 балів, що відповідають кількості балів поточного оцінювання з навчальної дисципліни, за відсутності пропусків занять з усіх предметів семестру без поважних причин (до 10%), але за обов'язкового надання в деканат виконаних самостійних завдань з відповідної дисципліни;

- допущені до складання екзамену.

Підсумковий контроль – семестровий екзамен оцінюється за 100-бальною та національною шкалами

Основні вимоги до оцінювання результатів поточного та підсумкового контролів передбачають: виконання всіх видів навчальної роботи, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни; глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих джерелах; уміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку; характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо); уміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних завдань; уміння аналізувати достовірність одержаних результатів.

Критерії оцінювання результатів навчальних досягнень здобувачів:

«відмінно» (90-100 балів) – здобувач демонструє високий

рівень досягнення запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни, «добре» (75-89 балів) – здобувач виявляє достатній рівень досягнення запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни, «задовільно» (60-74 балів) – наявний рівень мінімально достатніх знань, «незадовільно» (26-59 балів) – недостатній рівень наявних результатів навчання, «неприйнятно» (0-25 балів) – результати навчання відсутні.

Критерії оцінювання різних видів навчальної діяльності прописані у кожному завданні

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю (денної та заочної форм навчання)

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
Т 1.1	1	0,5				
Т 1.2	1	0,5				
Т 1.3			3	2	5	3
Т 2.1	1	0,5				
Т 2.2			3	2		
Т 2.3			3	2	5	3
Т 3.1	1	0,5				
Т 3.2			3	2		
Т 3.3			3	2		
Т 3.4	1	0,5	3	2		
Т 3.5			3	2	10	6
Т 3.6	1	0,5	3	2	7	4
Т 4.1	1	0,5	3	2	7	4
Т 4.2			6	4	10	5
Т 4.3			6	4	10	5,5
Разом	7	3,5	39	26	54	30,5

Політика щодо дедлайнів та перескладань: роботи, що здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання (дострокове складання) курсу відбувається з дозволу деканату за наявності поважних причин (лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для формування результатів навчання за дисципліною і отримання відповідної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення

	<p>авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується Положенням про комісії з питань етики та академічної доброчесності в ДЗВО «Донбаський державний педагогічний університет» http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/013.pdf</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p> <p><i>Політика щодо відвідування:</i> для здобувачів вищої освіти відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту. Якщо здобувач вищої освіти захворів, ми рекомендуємо залишатися вдома і навчатися за допомогою дистанційної платформи. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись дистанційно – онлайн, за погодженням з викладачем</p>
<p>Переваги вивчення навчальної дисципліни «Бонус вивчення»</p>	<p>Навчальну дисципліну «Моделювання освітньої підготовки і професійної діяльності науковця» розроблено відповідно до потреб та особливостей кожного здобувача, ураховано персоналізовані траєкторії навчання; вивчення даного курсу передбачає розвиток професійної компетентності у процесі моделювання освітньої підготовки та професійної діяльності науковця з урахуванням сучасних тенденцій розвитку вищої освіти, сприяє формуванню соціальних навичок (soft skills): комунікативність, лідерство, здатність брати на себе відповідальність, працювати в критичних умовах, працювати в команді, тайм-менеджмент, розуміння важливості deadline (вчасного виконання поставлених завдань), здатність логічно і критично мислити, самостійно приймати рішення, креативність тощо.</p> <p>Здобувачі вищої освіти, які регулярно відвідували лекції, активно працювали на заняттях, додатково отримують 3 бали до підсумкового оцінювання результатів навчання</p>

Сипченко О.М.
канд. пед. наук, доцент

підпис